

VU Research Portal

Modus via

van der Kemp, J.J.

2014

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

van der Kemp, J. J. (2014). *Modus via: Verfijning van geografische daderprofilering*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Modus via Verfijning van geografische daderprofilering

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding geografische daderprofilering

1.1	Inleiding.....	15
1.2	Wat is geografische daderprofilering?.....	16
1.3	Waarom zou geografische daderprofilering mogelijk zijn?	19
1.3.1	Locatiekeuze	21
1.3.2	Woonplaats	22
1.4	De stappen van geografische daderprofilering	23
1.5	Wanneer werkt geografische daderprofilering niet?	24
1.6	Opsporen met een geografisch profiel	29
1.6.1	De geografie van de Yorkshire Ripper	31
1.7	Doel van dit proefschrift	35
1.8	Onderzoeksvragen	36
1.8.1	Deelvragen.....	37
1.9	Profiel van dit proefschrift	38
1.9.1	Overzicht empirische studies	40
1.10	Modus via.....	42

Hoofdstuk 2 Methoden van geografische daderprofilering

2.1	Inleiding.....	45
2.1.1	Rekenen met locaties	47
2.1.2	Theoriearme methoden: Maten voor centrale tendentie	50
2.1.3	Het gemiddelde punt	51
2.1.4	Het mediane punt	56

2.1.5	Punt van minimale afstand.....	59
2.1.6	Zoekgebied rondom puntvoorspelling.....	64
2.2	Haarlemstudie onderzoeksofzet	66
2.2.1	Onderzoeksgegevens	68
2.2.2	Kenmerken van delicten en daders.....	70
2.2.3	De resultaten van de Haarlemstudie	75
2.2.4	Discussie Haarlemstudie	80
2.3	Cirkelmethoden.....	82
2.3.1	Canter en Larkin (1993).....	83
2.3.2	Van Koppen, De Poot en Van Koppen – Venndiagrammethode	85
2.3.3	Van der Kemp en Van Koppen: Dierenmishandeling in Enschede	89
2.4	<i>Distance decay</i> -methoden	100
2.4.1	<i>Distance decay</i> -profilering	103
2.4.2	Variatie in <i>distance decay</i> -functies	107
2.4.3	Canter – Dagnet	108
2.4.4	Rossmo – Rigel.....	110
2.4.5	Levine – CrimeStat.....	113
2.4.6	Bayesiaans geografisch profileren	117
2.4.7	Conclusie <i>distance decay</i> -methoden	118
2.5	Asymmetrische methoden.....	120
2.5.1	Canter – directional angles.....	121
2.5.2	Godwin – <i>wedge theory</i>	123
2.6	Overzicht van de verschillende methoden	126
2.6.1	Experiment X Marks the spot	127
2.6.2	Methoden.....	129
2.6.3	Analyse van accuratesse.....	134
2.6.4	Resultaten.....	135

2.6.5	Discussie experiment.....	142
2.7	Conclusie methoden van geografische daderprofilering.....	143
2.7.1	Pleidooi voor individuele gewichten	143

Hoofdstuk 3 Criminele reispatronen

3.1	Inleiding.....	147
3.1.1	Typering van patronen	148
3.1.2	Woonplaats als startpunt van de criminele reis	149
3.2	Rossmo's typologie	150
3.3	Canter en Larkin (1993): <i>marauders</i> en <i>commuters</i>	164
3.3.1	Empirisch onderzoek naar de Canter en Larkin-typologie (1993)	170
3.4	Profileren van <i>marauders</i> en <i>commuters</i>	181
3.4.1	Experiment X Marks the spot – deel 2	182
3.4.2	Conclusie experiment deel 2	187
3.5	Haaglandenstudie <i>marauders</i> en <i>commuters</i>	188
3.5.1	Haaglandendata	188
3.5.2	Haaglandenstudie operationaliseren van <i>marauders</i> en <i>commuters</i>	189
3.5.3	Haaglandenstudie, <i>marauders</i> en <i>commuters</i>	190
3.5.4	Haaglandenstudie voorspelling <i>marauders</i> of <i>commuters</i>	191
3.5.5	Logistische regressieanalyse cirkelmethode	197
3.5.6	Logistische regressieanalyse <i>convex hull</i> -methode	203
3.6	Conclusie	209
3.6.1	Op zoek naar het ontstaan van ruimtelijke patronen van daders	210

Hoofdstuk 4 Criminele locatiekeuze

4.1	Inleiding criminele locatiekeuze	215
4.2	Locatiekeuze.....	216
4.2.1	Locatiekeuze en de routineactiviteitentheorie	219
4.2.2	Locatiekeuze volgens Elffers	220
4.2.3	Locatiekeuze volgens Cromwell, Olson en Wester Avary.....	224
4.2.4	Locatiekeuze volgens Godwin	228
4.2.5	Locatiekeuze volgens Brantingham en Brantingham.....	231
4.3	Locatiekeuzefactoren uit de theorieën.....	232
4.3.1	Voorkeur.....	233
4.3.2	Motivatie	234
4.3.3	Mate van ervaring	234
4.3.4	Mate van planning.....	235
4.3.5	<i>Awareness space</i>	236
4.3.6	Routineactiviteitengebied	236
4.3.7	Afstandsperceptie	237
4.3.8	Wijze van verplaatsen	238
4.3.9	Tijd	238
4.3.10	Afwezigheid van capabel toezicht	239
4.3.11	Doelwitbeschikbaarheid	240
4.4	Stabiele en objectiveerbare factoren	242
4.5	Studies.....	243
4.6	Interviewstudie	243
4.6.1	Interviewprocedure.....	245
4.6.2	Gespreksonderwerpenlijst	246
4.6.3	Kaarten en mentale kaarten	246
4.6.4	Analyse	247
4.6.5	Analyse plattegronden en mentale kaarten	247

4.6.6	Overzicht respondenten.....	248
4.6.7	Resultaten.....	249
4.6.8	Conclusie Interviewstudie	267
4.7	Gevalsstudie Zedenzaak.....	268
4.7.1	Opzet	269
4.7.2	Analyse	269
4.7.3	Resultaten.....	270
4.7.4	Conclusie dossierstudie zedenzaak	274
4.8	Empirische studies en theorie.....	275
4.8.1	Stabiel en objectiveerbaar	276
4.9	Conclusie criminele locatiekeuze.....	276

Hoofdstuk 5 Verfijning van geografische daderprofilering op basis van de modus via

5.1	Inleiding.....	279
5.2	Verfijning door toekenning van gewichten.....	281
5.3	Modus via.....	283
5.3.1	Verfijning op basis van gewichtentoekenning	284
5.4	Gewichtenverdeling voor de locaties	290
5.4.1	Toekennen van gewicht op basis van theoretische overwegingen.....	290
5.4.2	Toekennen van gewicht op basis van kennis over geografisch gedrag van daders	291
5.5	Verfijning in de opsporingspraktijk.....	295
5.5.1	Gewichtentoekenning op basis van de recherchekennis	296
5.5.2	Rekenen op basis van de linkage van delicten	297
5.5.3	Voorbeeld casus Inbraak	298
5.5.4	Uitbijters.....	301
5.5.5	Geografische uitbijters	304

5.5.6	Clusters	304
5.6	Verfijning van een geografisch daderprofiel – De Utrechtse serieverkrachter	307
5.7	Discussie verfijning op basis van de modus via	315

Hoofdstuk 6 Samenvatting en discussie

6.1	Inleiding.....	319
6.2	Methoden van geografische daderprofilering.....	320
6.3	Typering reispatronen.....	324
6.4	Locatiekeuze.....	328
6.5	Modus via voor verfijning van geografische daderprofilering.....	329
6.6	Opsporingspraktijk en wetenschap	330
	Literatuur	333
	English summary	345
	Dankwoord.....	351
	Curriculum Vitae	352